

דף קז.

עין משפט א.

ח"מ סימן קעה פ"ד

ד. ה"ה אם בא בעל חוב של אביהם וגבה חובו מאחד היורשים כגון שאביהם עשאו אפותיקי בטלה החלוקה ו וחולקין מחדש.

עין משפט ב.

ח"מ סימן קעג פ"ג

ג. האחים שחלקו, או שנים שקנו שדה כאחד וחלקו לא נשאר לאחד מהם זכות בחלק חבירו וכלקוחות הם ו אין להם לא דרך ולא סולמות ולא חלונות אע"פ שהיה מקודם.

אבל שנים שקנו שדה משני אנשים או משני אחים שהיה נודע חלק כל אחד והיו מחזיקים בנזקים אלו, אין לאחד מהם להפסיק אמת המים או הדרך שהיה או לשנות דבר מהנזקים שהחזיקו בהם המוכרים.

* חלקו ונשאר הבאר לאחד בלבד אלא שנתן לו רשות לשני לשאוב משם

ג. שם ב"ב ק"ז ע"א. ועשאו אפותיקי או לא הגיע חובו אלא כשיעור שדה אחת שלא יכול היורש לדחותו שיגבה חצי חובו מהשני כמבואר בסי' ק"ז או שהיורש השני נטל חלקו במקום אחר חוץ ממקומו של הבעל חוב שבזה אין הבעל חוב צריך לגבות חובו במקום אחר, כמבואר בסי' ק"א. סמ"ע ס"ק ה'.

ס. כשמאל דפ"ק ב"ב ז' ע"ב, ורמב"ם פ"ב שם הלכה י"ב. ואחים שחלקו לאו דוקא, וכ"כ הר"י מיגש. והמוכר בעין יפה מוכר ולא דמי לסי' קנ"ד סעיף כ"ח במכר הבית ושייר לעצמו חצר. סמ"ע ס"ק ו'.

ובספר פעמוני זהב הביא דאם חלקו ביניהם אחד העליה והשני החצר והבתים. ובעל העליה יש לו רשות לכניסה ויציאה וגם לשטוח דבר ההכרח אבל לבעל החצר אין לו רשות לעלות במדרגות של בעל העליה ע"ש.

ע. כתב הטור דאיירי שלא חלקו כאן בשומא ועילוי בדמים משום כך אחרי החלוקה אחד יכול לבנות נגד חלונו של חבירו אע"ג שמאפיל עליו לגמרי. סמ"ע ס"ק ז'. אבל הט"ז חולק וס"ל דאיירי בשומא ועילוי ולא מיירי במאפיל עליו לגמרי ע"ש.

פ. דמתחילה היה של אביהם או של מוכר אחד ולא היה עליו שם מזיק, משא"כ עתה אחרי החלוקה בין שניים שנכנס או מעמיד בחלק השני ומזיקו. סמ"ע ס"ק ח'.

צ. שם ברמב"ם הלכה י"ג. ועיין במגיד משנה שם.

אם נחרב הבור אזלא חזקתו של השני לגמרי^ק, ואין לו עוד חלק בבאר אפי' חזר ותיקנו.

עין משפט ג.ד. חו"מ סימן קג פעיף ב

ג. ד. שלושה שירדו לשום, ואחד אומר במנה ושניים אומרים במאתיים או אחד אומר במאתיים ושנים אומרים במנה בטלה דעת היחיד^ר.

ג. ה. אחד אומר בשמונים, ואחד אומר במנה, והשלישי אומר במאה ועשרים, נידון במנה^ש, מפני שאנו ממצעים כך: מה שבין המועט למרובה מחלקים ומוספים על המועט מחצית^ת. בדרך משל: אחד אמר מנה, והשני אומר בתשעים, והשלישי אומר במאה ושלושים מחלקים ההפרש בין תשעים למאה שלושים, ומוסיפים עשרים לתשעים ונידון במאה ועשרה, ועל דרך זו שמין בניהם לעולם.

דף קז:

עין משפט א.ב.ג.ד.ה. חו"מ סימן ריח פעיף ב

ג. כ. האומר לחבירו חצי שדה אני מוכר לך שמין כמה שוה כל השדה

ק עיין בבאורים ס"ק ב' מה שתמה על דין זה ובמאי מיירי. מ"מ אם טען זה שיש לו רשות להשתמש שהראשון קילקלו וטענתו בברי הראשון צריך לישבע היסת. סמ"ע ס"ק ט'. והגם שכתב זאת הסמ"ע על הרישא שנתקלקל הבאר ה"ה כאן.

ר. רמב"ם בפכ"ב ממלוה הלכה י"ד מברייתא בתרא ק"ז ע"א.

ש. כת"ק שם וכן פסקו הפוסקים, וכרב אשי שם.

ת. כך פירש הרמב"ם מה שאמרו בגמ' שם מילתא מציעתא היא. וכך פירש הנ"י דברי הרי"ף.

ובסמ"ע ס"ק ה' כתב שדעת הרי"ף והרא"ש והטור כדעת הרשב"ם שהרי אותו שאמר צ' והשני שאמר ק' שניהם מעידים שאינו שוה יותר מק', וכן זה שאומר ק' וזה שאומר ק"ל שניהם מודים שלכל הפחות שוה ק' ולכן מחליטים ק' ולא ק"י. וכ"כ בנתיבות בחידושים בס"ק ב' מהאור"ת.

ובבאר הגולה העיר על דברי הסמ"ע שכתב שדעת הרא"ש והרי"ף כדעת הרשב"ם שאין שום הוכחה בדבריהם וכתב בבאר הגולה שאין לזוז מהכרעת הב"י ובפרט שגם הנ"י פירש דברי הרי"ף כן.

ונותן לו מהכחושה שבה מה ששונה חצי של כל השדה **א**. אמר לו חציה בדרום אני מוכר לך שמין כולה ונותן לו בדרומה כחצי כל הדמים **ב**, ומקבל עליו הלוקח לעשות בחלקו מקום הגדר, וגם מקום שלא תקפוץ הנמייה.

וי"א דגם המוכר נותן מחלקו המקום לגדר **ג**.

א. רמב"ם פכ"א ממכירה הלכה כ"ב. ממשנה ב"ב ק"ז ע"ב. וכדמפרש לה ר' חייא בר אבא אמר ר"י שם. ויד המוכר על העליונה וניחא לו במעט טוב מהרבה מהגרוע. סמ"ע ס"ק מ"ט.

ב. דאמרינן שהיתה כוונתו שמכר לו מצד דרום לפי ערך חצי שויה של כל השדה וע"כ צריך ליתן לו מצד דרום הן טוב הן גרוע, והטור חולק על זה והמחבר פסק כהרמב"ם. סמ"ע ס"ק נ'.

ג. דעת הטור.